

Türk Dili ve Edebiyatı

KAZANIM ODAKLI

SORU BANKASI

Karekod
Çözümlü

Akıllı Tahta
Uygulamalı

9 786256 833661

Giriş
Yayınları

Yazarlar

Kübra YILDIZ

Ali DEMİR

Ebubekir ÇALIOVA

10. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komasyon

Bütün hakları Giriş Yayınlarına aittir.

Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

1. Baskı: Markaj Yayınları

2. Baskı: Giriş Yayınları

SERTİFİKA NO.

40447

KAPAK TASARIMI

Giriş Yayınları Tasarım Ekibi

SAYFA TASARIMI

Giriş Yayınları Dizgi Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital

ANKARA

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33

WhatsApp: 0505 099 24 84

www.girisyayinlari.com

girisyayinlari@gmail.com

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: GİRİŞ

- ▶ EDEBİYATIN TARİH VE DİN İLE İLİŞKİSİ 5
- ▶ TÜRK EDEBİYATININ TARİHİ DÖNEMLERİ 7
- ▶ TÜRKÇENİN TARİHİ GELİŞİMİ 11
- ▶ YAZIM KURALLARI 13
- ▶ NOKTALAMA İŞARETLERİ 21

2. ÜNİTE: HİKÂYE

- ▶ TÜRK EDEBİYATINDA HİKÂYE 29
- ▶ FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER) 38

3. ÜNİTE: ŞİİR

- ▶ İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK ŞİİRİ 42
- ▶ GEÇİŞ DÖNEMİ (11 - 12. YÜZYIL)
TÜRK EDEBİYATI 46
- ▶ DİNİ TASAVVUFİ HALK ŞİİRİ 50
- ▶ ANONİM HALK ŞİİRİ 54
- ▶ ÂŞIK TARZI HALK ŞİİRİ 56
- ▶ DİVAN ŞİİRİ 60
- ▶ İSİM TAMLAMASI 66

4. ÜNİTE: DESTAN / EFSANE

- ▶ DESTAN - TÜRK VE
DÜNYA EDEBİYATINDA DESTAN 70
- ▶ TÜRK EDEBİYATINDA DESTAN
VE EFSANE 72
- ▶ SIFAT TAMLAMASI 76

5. ÜNİTE: ROMAN

- ▶ ROMAN - DÜNYA EDEBİYATINDA ROMAN 82
- ▶ TANZİMAT DÖNEMİ'NDE ROMAN 85
- ▶ SERVETİFÜNUN DÖNEMİ'NDE ROMAN 89
- ▶ MİLLİ EDEBİYAT DÖNEMİ'NDE ROMAN 91
- ▶ CÜMLE ÇEŞİTLERİ 95

6. ÜNİTE: TİYATRO

- ▶ GELENEKSEL TÜRK TİYATROSU 103
- ▶ TÜRK EDEBİYATINDA MODERN TİYATRO 107

7. ÜNİTE: ANI (HATIRA)

- ▶ ANI TÜRÜNÜN ÖZELLİKLERİ 111
- ▶ TÜRK EDEBİYATINDA ANI 113

8. ÜNİTE: HABER METNİ

- ▶ HABER METNİ 117

9. ÜNİTE: GEZİ YAZISI

- ▶ GEZİ YAZISI -
DİVAN EDEBİYATINDA GEZİ YAZISI 121
- ▶ GEZİ YAZISI -
CUMHURİYET DÖNEMİ GEZİ YAZISI 123

- ▶ CEVAP ANAHTARI 126

1. Toplumların düşünce yapısını ve yaşam biçimini şekillendiren dil, tarih, din, sanat, gelenek ve görenekler gibi başlıca kültürel unsurlar edebiyat aracılığıyla ortaya konur. Edebiyat, malzemesi dil olan bir sanattır. Tarih, toplumların geçmişte karşı karşıya kaldığı önemli olayları ayrıntısına girmeden konu edinir. Din de toplumların hayat tarzına yön veren bir düşünce ve inanç sistemi olarak kültürel alanda kendisine yer edinir ve edebiyatın her alanında varlığını hissettirir. Çünkü edebiyat eseri, ortaya çıktığı toplumun düşünce yapısına ve kültürel birikimine göre şekillenir. Bu nedenle edebiyat, tarih ve din arasında karşılıklı bir ilişki yani etkileşim söz konusudur.

Bu parçayla ilgili olarak;

- I. Edebiyat tarihten çok din ile ilişkili bir sanattır.
- II. Tarih ve din gibi kültürel birikimlerin ortaya konmasında edebiyat bir vasıtaadır.
- III. Sanatsal metinlerin şekillenmesinde toplumsal bir yığılmanın varlığından söz edilebilir.

yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Geçmiş zamanlara ait bir edebî eseri layıkıyla ve tarihî manasıyla anlamak için, önce o devrin genel hayatını, yaşayış ve düşünüş tarzlarını, o devir insanların hayat ve evren hakkında neler bildiklerini öğrenmemiz gerekir. Bu bakımdan edebiyat tarihi; bir milletin coğrafi çevresini, din, hukuk, ahlak, iktisat, güzel sanatlar gibi kurumlarını ve siyasî hayatını genel yapısıyla gösteren medeniyet tarihinin ya da genel ve yaygın anlamıyla tarihin çerçevesi içinde incelemelidir. Dil ve tarih üzerine dayanmadan edebiyat tarihi meydana getirilemez.

Bu açıklamadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Her edebi eseri oluşturulduğu şartlar altında incelemek gerekir.
- B) Edebiyat tarihi, geçmiş dönemleri tarihin sınırları içerisinde ele almalıdır.
- C) Edebiyat tarihinin inşa edildiği temellerden biri dildir.
- D) Edebiyat tarihi ile tarihin verileri birbiriyle uyumlu olmalıdır.
- E) Edebiyat tarihi, tarihi olaylardaki neden-sonuç ilişkisinin edebi eserlere yansımalarını inceler.

3. Zülkarneyn (İskender) Semerkand'ı geçip de Türk ülkesine yöneldiği sıralarda Türklerin çok kuvvetli ve büyük ordusu bulunan Şu adında genç bir hakanları vardı. Balasagun yakınlarında Şu Kalesi'ni bu açmış ve bu yaptırmıştı. Her gün Balasagun'daki sarayının önünde beyler için üç yüz altmış nöbet davulu vuruldu. Hakan Şu'ya, Zülkarneyn'in yaklaştığı haber verilmiş, "Emriniz nedir, savaş mı edelim, ne buyurursunuz? demişler...

Bu edebî metin, edebiyatın hangi bilim dalıyla doğrudan ilgisini göstermektedir?

- A) Tarih B) Din C) Felsefe
D) Dil bilimi E) Psikoloji

4. Aşağıdakilerden hangisi edebiyat tarihinin ilgi alanına girmez?

- A) Sanatçıların hayatını incelemek
- B) Sanatçıların eserlerini incelemek
- C) Edebiyatı belirli dönemlere ayırmak
- D) Dönemin sosyal ve siyasî olayları hakkında kesin sonuçlara ulaşmak
- E) Edebî eserlerin gelişimini incelemek

- 5.

- ◆ Bir edebi eseri incelemedeki amacımız, o milletin geçirdiği sosyal değişimi daha iyi anlamaktır.
- ◆ Bir eseri içinde bulunduğu toplumsal yapıdan ve gelenekten ayrı düşünmek imkânsızdır.

Yukarıda verilen cümlelerde aktarılan ortak fikir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir edebi eser milletin içinde bulunduğu durumu yansıtmak için kaleme alınır.
- B) Toplumsal bir ülkünün ifadesi olan eserleri inceleme amacımız, eserdeki edebi tadı almaktır.
- C) Her edebi eserde toplumsal bir yön bulunduğu için bu eserler milletlerin geçirdiği sosyal değişimi yansıtır.
- D) Bir milletin edebiyatını anlamak için o milletin tarihini bilmeye gerek yoktur.
- E) Toplumun gelişimini ve değişimini yansıtan edebi eserler evrenselliğe ulaşmış eserlerdir.

1. Türklerin birbirinden uzak yerlerde farklı devletler kurmaları farklı şiveleri ortaya çıkarmıştır. Farklı coğrafyalarda ve değişik kollar hâlinde gelişen Türkçe, bu süreç sonunda, Özbek Türkçesi, Kırgız Türkçesi, Azeri Türkçesi, Türkiye Türkçesi gibi şivelere ayrılmıştır. Bundan dolayı Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında ----- dikkate alınan ölçütlerden biri olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) dil coğrafyası B) kültürel değişim
C) sanat anlayışları D) dil felsefesi
E) tarihsel gelişim

2. **Aşağıdakilerden hangisi İslamiyet öncesi Türk edebiyatının özelliklerinden değildir?**

- A) İslamiyet öncesi Türk edebiyatı yabancı etkilerden uzaktır.
B) Dil, saf Türkçe denilebilecek kadar arıdır.
C) Eserler büyük ölçüde anonimdir.
D) Eserlerde tabiat ve yiğitlik en çok ele alınan konulardandır.
E) Şiirlerde serbest ölçü ve zengin kafiye kullanılmıştır.

3. **Aşağıdakilerden hangisi Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatını ifade eder?**

- A) Türk yazarların eserlerinin Batı dillerine çevrilmesi
B) Türk edebiyatının kendi öz kaynaklarından uzaklaşp tamamen Batılı edebi türlere yönelmesi
C) Tanzimat Fermanı'yla başlayan Batılılaşma sürecinin Türk edebiyatına yön vermesi
D) Türk edebiyatını Batı medeniyetine tanıtmaya çalışmalarıyla yoğunluk kazanması
E) Divan edebiyatı ile halk edebiyatını kaynaştırarak sentez bir edebiyat meydana getirme çalışması

4. **Aşağıdakilerden hangisi divan ve halk edebiyatının ortak özelliklerindedir?**

- A) Her ikisinde de toplumsal içerikli eserler verilmiştir.
B) Her ikisinde de şiir düzyazının önüne geçmiştir.
C) Her ikisi de dil ve anlatım yönünden halktan uzaktır.
D) Her ikisinde de şiirde konu bütünlüğü ikinci plandadır.
E) Her ikisinde de edebi metinlerde düşünsel yön ağır basmaktadır.

5. "İlk Türk İslam Eserleri" başlığı altında;

- I. Mesnevi
II. Kutadgu Bilig
III. Divan-ı Hikmet
IV. Muhakemetü'l Lügateyn

yukarıdakilerden hangileri ele alınabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) II, III ve IV

6. Eski Türkçe Dönemi, Türkçenin belgelerle takip edilen ilk dönemi olup 13. yüzyıla kadar olan zamanı içine alır. Türkçenin bütün dönemleri hesaba katıldığında hem ses ve biçim bilgisi hem de söz varlığı bakımından en saf ve duru dönemidir. Dilin gramer özelliklerini, tarihî gelişimini tespit için düzenli metinlerin olduğu bu dönemde bütün Türkler, Türkçenin bu ilk yazı dilini kullanmışlardır. Eski Türkçe Dönemi'ne ait metinler; -----, ----- ve ----- eserleri olarak üç grupta toplanır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) Uygur - Karahanlı - Osmanlı
B) İslamiyet Öncesi Dönem - İslamî Dönem - Batı Etkisinde Gelişen Dönem
C) Kök Türk - Uygur - Karahanlı
D) Sözlü Dönem - Yazılı Dönem - günümüz
E) Geçiş Dönemi - Halk Edebiyatı Dönemi - Divan Edebiyatı Dönemi

1. Anadolu'nun çeşitli yörelerinde değişik versiyonlarına rastlanan Dede Korkut Hikâyeleri'nin 15. yüzyılda yazıya geçirildiği tahmin edilmektedir. Hikâyelerde anlatılan olaylardan hareketle hem İslamiyet öncesi hem de İslamiyet sonrası özelliklerin bir arada yer aldığı görülür. Bu da hikâyelerin oluşum sürecinin İslamiyet öncesine kadar uzandığını gösterir. Hikâyelerin İslamiyet öncesinde, Türklerin Orta Asya'dan henüz göç etmediği dönemlerde oluştuğu düşünülmektedir.

Bu parçadan hareketle Dede Korkut Hikâyeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Hikâyeler ortaya çıktıkları dönemdeki orijinaliğiyle yazıya geçirilmiştir.
 B) Hikâyelerde farklı dönemlerin özelliklerine rastlanmaktadır.
 C) Oluşum süreci İslamiyet öncesine dayandırılmaktadır.
 D) Anlatımlarında yöreden yöreye farklılıklara rastlanabilmektedir.
 E) Oluşmaya başladığı zaman dilimi ile yazıya geçirildiği zaman dilimi farklıdır.

2. Salur Kazan, oğlu Uruz Han'ın uyarısına ve Oğuz beyleriyle ava çıktığı sırada kendi evine üç yüz yiğit ile Uruz'u bırakmasına rağmen düşman gelir. Eşini, gelinini ve oğlunu esir alır. Gördüğü rüya üzerine avdan dönen Salur Kazan, düşman ellerine gider. On bin koyununu düşmana vermeyen çoban da -o istemese de- kendisiyle gelir. Oğuz beyleriyle birlikte düşmanı yener ve yurtlarına dönerler.

Yalnızca bu parçadan hareketle Dede Korkut Hikâyeleri'yle ilgili olarak;

- I. Hikâyelerde, Türklerin eski yaşam tarzları ile ilgili ayrıntılar vardır.
 II. Olağanüstü olaylarla gerçeğe uygun olaylar iç içedir.
 III. Hikâyelerde, Oğuzların kendi iç mücadeleleri konu alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) I ve II
 D) I ve III
 E) II ve III

3. **Aşağıdakilerden hangisi halk hikâyelerinin özellikleri arasında değerlendirilemez?**

- A) Halk hikâyeleri destan geleneğinden doğmuş ve destanın yerine geçmiştir. Daha sonra ise yerini modern hikâyeye bırakmıştır.
 B) Nazım-nesir karışık bir şekilde anlatılır.
 C) Halk hikâyelerinin yazarları çoğu zaman meddahlar ve saz çalan âşıklar olmuştur.
 D) Halkın ortak malı olan anonim ürünlerdir.
 E) Olayların anlatımında belirli bölümlerde müzikten de yararlanılır.

4. Türk edebiyatında mesnevi türünün ilk örneği kabul edilen eser aynı zamanda edebiyatımızda aruz ölçüsüyle yazılan ilk eser unvanına da sahiptir. Eserde devlet yönetimi ile ilgili çeşitli öğütler yer almaktadır.

Yukarıda verilen açıklama aşağıdaki eserlerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Leyla ve Mecnun
 B) İskendername
 C) Divan-ı Hikmet
 D) Harname
 E) Kutadgu Bilig

5. **Mesnevi ile ilgili aşağıda verilen ifadelerin hangisinde bir bilgi yanlışlığı söz konusudur?**

- A) Aruzun kısa kalıplarıyla yazılır.
 B) En az 33, en fazla 99 beyitten oluşur.
 C) Her beyit kendi arasında kafiyelenir.
 D) İran edebiyatından Türk edebiyatına geçmiştir.
 E) Nazım şekli olmasına rağmen olay anlatılmaktadır.

1. Dede Korkut Hikâyeleri'nden alınan aşağıdaki sözlerden hangisi bu hikâyelerde atasözlerine yakın ifadelere yer verildiğinin kanıtıdır?

- A) Yedi gün yedi gece at koşurdular.
- B) Av avladılar, kuş kuşladılar.
- C) Ak sakallı babanın yeri cennet olsun.
- D) Yas âdetleri; karalar giyme, böğüre böğüre ağlamadır.
- E) Kül tepeçük olmaz, güveyi oğul olmaz.

2. 1870'li yıllarda ilk hikâye denemelerine başlayan yazarımız olan Ahmet Mithat Efendi, Türk edebiyatındaki ilk hikâye örneklerini "-----" ve "-----" eserleriyle verir. Yazar bu öykülerde konularını daha çok günlük yaşamdan ve tarihten almakla birlikte sosyal sorunlara da eğilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) Kıssadan Hisse - Letaif-i Rivayet
- B) Muhsin Bey - Şemsâ
- C) Küçük Şeyler - Sergüzeşt
- D) Zavallı Kız - Bir Hatıra
- E) Hasan Mellah - Hüseyin Fellah

3. Aşağıda verilenlerden hangisinin Dede Korkut Hikâyeleri'nin özellikleri arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Bu hikâyeler destandan halk hikâyesine geçişin ilk örnekleridir.
- B) Hikâyelerde nazım ve nesir iç içe bir anlatım vardır.
- C) Dede Korkut, hikâyelerde eli kılıç tutan kahraman bir Oğuz beyidir.
- D) Hikâyelerde olağanüstü varlıklarla mücadeleler anlatılmaktadır.
- E) Hikâyeler Türk kültürüne ve sosyal hayatına yönelik bilgi vermektedir.

4.

Eser	Yazar
◆ Mesnevi	◆ Şeyh Galip
◆ Hüsn ü Aşk	◆ Şeyhi
◆ Leyla ile Mecnun	◆ Fuzuli
◆ Harname	◆ Mevlana
◆ İskendername	

Yukarıdaki eserlerden hangisi verilen yazarlardan herhangi biriyle eşleştirilemez?

- A) Mesnevi
- B) Hüsn ü Aşk
- C) Leyla ile Mecnun
- D) Harname
- E) İskendername

5. Aşağıda verilen ifadelerden hangisi Milli Edebiyat Dönemi hikâyesinin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Milli kaynaklara ve milli bir dile yönelme söz konusudur.
- B) Olay hikâyesi (Maupassant tarzı hikâye) tarzında hikâyeler kaleme alınmıştır.
- C) Hikâyeler Tanzimat Dönemi hikâyelerinde görüldüğü gibi teknik açıdan kusurludur.
- D) Hikâyeler; savaşlar, sürgün ya da görev dolayısıyla Anadolu'ya giden, halkla yakın temas kuran yazarlar tarafından oluşturulmuştur.
- E) Konu çeşitliliği ve zengin bir şahıs kadrosu görülür.

6. Dede Korkut Hikâyeleri'nde anlatılan olaylar incelendiğinde bu olayların millî, manevî, ahlakî, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlerle ilişkili olduğu görülür. Ayrıca hikâyelerde kahramanlık ve cesaret temalarından hareketle gelecek nesillere güç aşılanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin Dede Korkut Hikâyeleri'nde vurgulanan değerler arasında yer aldığı söylenemez?

- A) sevgi - dürüstlük - saygı
- B) cesaret - onurlu olma - dayanışma
- C) vatanseverlik - yardımseverlik - ailenin önemi
- D) cömertlik - merhamet - aile birliği
- E) savaş - güç gösterisi - kibir

1. İslamiyet Öncesi Edebi Dönem şiir ağırlıklı bir dönemdir ve bu dönemde şiirler genellikle çeşitli törenlerde söylenmiştir.

Buna göre;

- I. Sığır
- II. Oyun
- III. Yuğ
- IV. Şölen

terimlerinden hangisi İslamiyet Öncesi Dönem'de şiirlerin söylendiği törenlerle ilgilidir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) I, II ve III
- E) I, III ve IV

2. Aşağıda verilenlerden hangisi İslamiyet Öncesi Dönem şiirlerinin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Kopuz eşliğinde söylenme
- B) Kahramanlık ve tabiat konularını işleme
- C) Yarım kafiye kullanılması
- D) Şiirlerin âşıklar tarafından söylenmesi
- E) Arı bir Türkçeye yer verilmesi

3.

I. GRUP	II. GRUP
◆ Sav	◆ Destan anlatıcısı
◆ Yuğ	◆ Ağıt
◆ Sagu	◆ Cenaze töreni
◆ Sığır	◆ Av töreni
◆ Ozan	

Yukarıdaki tabloda I. gruptaki kavramlarla II. grupta verilenler eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi açıkta kalır?

- A) Sav
- B) Yuğ
- C) Sagu
- D) Sığır
- E) Ozan

4.

- I. Sığır adı verilen av törenleri
- II. Kam, baksı, ozan adı verilen şairler
- III. Hece ölçüsü ve dörtlük nazım birimi
- IV. Gelişmiş bir nesir anlayışı
- V. Şiirde sanatlı ve imgesel üslup

Yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangileri İslamiyet öncesi Türk edebiyatıyla ilişkilendirilemez?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) IV ve V
- E) III ve V

5. Aşağıdakilerden hangisi Sözlü Edebiyat Dönemi'nin özellikleri arasında yer almaz?

- A) Şiirler; sığır adı verilen av törenlerinde, yuğ adı verilen yas törenlerinde ve şölen adı verilen toplu ziyafetlerde söylenmiştir.
- B) Milli ölçümüz olan hece ölçüsü kullanılmış, bu ölçünün 7'li, 8'li ve 11'li kalıpları tercih edilmiştir.
- C) Nazım birimi dörtlüktür.
- D) Anonim olan ürünler sade bir Türkçeye söylenmiştir.
- E) Tasavvufun Türk edebiyatında etkili olmaya başladığı dönemdir.

6. Bu dönemin sözlü ürünlerini destanlar, koşuklar ve didaktik atasözleri oluşturur. Bu ürünlerin büyük bir bölümü kopuz adı verilen müzik aleti eşliğinde söylenmiştir. Şiirler tamamen ulusal özellikler gösterir. Günümüze kadar ulaşan sözlü edebi ürünlerde çeşitli değişiklikler meydana gelmiştir.

Yukarıdaki bilgiler aşağıdaki edebi dönemlerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Divan Edebiyatı
- B) Halk Edebiyatı
- C) İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı
- D) Tanzimat Edebiyatı
- E) Servetifünun Edebiyatı

1. Aşağıdakilerden hangisinin İslamiyet Öncesi Dönem'e ait sav örnekleri arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Kurt komşusunu yemez.
- B) Su vermeyene süt ver.
- C) Aç ne yemez, tok ne demez.
- D) Sabreden derviş muradına ermiş.
- E) Bir karga ile kış gelmez.

2. Aşağıda verilenlerden hangisi destanlarla ilişkilendirilemez?

- A) Uzunluk
- B) Olağanüstülükler
- C) Toplumsal bir olay
- D) Evrensellik
- E) Manzum olma

3. İslamiyet'in kabulü ile birlikte edebiyatımızda aşağıdaki değişikliklerden hangisinin gerçekleştiği söylenebilir?

- A) İslam dinine uymayan Türk gelenekleri terk edilerek tamamen yeni bir edebiyat oluşturulmaya çalışılmıştır.
- B) İslamiyet ile Türk geleneklerinin bire bir örtüşmesi nedeniyle İslamiyet'in edebiyatımıza etkisi sadece dinî hususlarda olmuştur.
- C) Zaten belli bir birikimi olan Türk edebiyatının İslamiyet ile tanışması dinî konular dışında değişime yol açmamıştır.
- D) Eski Türk geleneğinden gelen edebî anlayış terk edilerek İslam kültürüne giriş yapılmıştır.
- E) Arap ve Fars edebiyatlarından yeni türlerle tanışılmış, İslam diniyle ilgili kavramlara yer verilmiş ve Türkçe, Arapça ve Farsçanın etkisine açık hale gelmiştir.

4. İslamiyet Öncesi Dönem'de aşk, doğa, yiğitlik, kahramanlık konularını işleyen şiirlerin divan edebiyatındaki karşılığına -----, halk edebiyatındaki karşılığına ise ----- adı verilir.

Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) gazel - koşma
- B) koşma - gazel
- C) ağıt - mersiye
- D) mersiye - ağıt
- E) mesnevi - destan

5. İslamiyet öncesi Türk şiirinde aşağıdakilerden hangisinin ahengi sağlamak için kullanıldığı söylenemez?

- A) Söyleyiş
- B) Ritim
- C) Uyak
- D) Aruz ölçüsü
- E) Ses akışı

6. Kurt kuş kamug tirildi
Erkek tişi tirildi
Öğür alıp tarıldı
Yınka yana kirküsüz

*(Bahar geldi) kurt, kuş hepsi dirildi
Erkekler ve dişiler bir araya geldiler
Ve eşlerini alıp dağıldılar
(Hiçbiri) artık ine girmeyecek*

Bu dizelerle ilgili olarak;

- I. Nazım biçimi koşuktur.
- II. Uyak düzeni "aaab" biçimindedir.
- III. Redif yoktur.
- IV. 8'li hece ölçüsü kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) I ve IV

1. Aşağıdakilerin hangisinde doğal destanlar bir arada verilmiştir?

- A) Kaybolmuş Cennet - Türeyiş - Şehname
- B) Oğuz Kağan - İlyada - Şehname
- C) Bozkurt - Kaybolmuş Cennet - Göç
- D) Kalevela - Kurtarılmış Kudüs - Şehname
- E) Ergenekon - Manas - Üç Şehitler Destanı

2.

- ◆ Nibelungen
- ◆ Kalevela
- ◆ Şehname
- ◆ İgor

Bu destanlar aşağıda verilen uluslarla eşleştirildiğinde hangi ulus dışta kalır?

- A) İran
- B) Fransız
- C) Fin
- D) Alman
- E) Rus

3. Aşağıdakilerden hangisi doğal destanların özelliklerinden biri değildir?

- A) Ele alınan olay milletin hayatını derinden etkileyen bir niteliğe sahip olmalıdır.
- B) Hayal gücünün etkisiyle zamanla olağanüstü bir özellik kazanmıştır.
- C) Destanda yansıtılan mesaj evrensel bir niteliğe sahiptir.
- D) Ulusal bir dille söylenir ve kültürel özellikleri yansıtır.
- E) Kişi ve olay unsurları, zaman ve mekâna göre daha ayrıntılı bir şekilde işlenir.

4. Aşağıdaki destanlardan hangisi birlikte verildiği ulusa ait değildir?

- A) Odysseia - Hint
- B) Şinto - Japon
- C) Le Cid - İspanyol
- D) Beowulf - İngiliz
- E) Manas - Kırgız

5. Kırgız Türklerinin millî destanı olan bu destan, 500 bin beyite yakındır. Dünyanın en hacimli destanıdır. Dil bakımından oldukça zengin bir kaynak olan bu destan, folklor bakımından da çok önemlidir. Şamanizm'in derin etkilerinin görüldüğü bahse konu bu destan Sayakbay Karalay tarafından toplanarak düzenlenmiştir.

Bu parçada aşağıdaki destanların hangisinden söz edilmektedir?

- A) Satuk Buğra Han Destanı
- B) Köroğlu Destanı
- C) Cengiz Destanı
- D) Manas Destanı
- E) Danişment Gazi Destanı

6. Aşağıdakilerin hangisinde İslamiyet'ten önceki Türk destanları bir arada verilmiştir?

- A) Ergenekon - Şu - Türeyiş - Alp Er Tunga
- B) Oğuz Kağan - Göç - Türeyiş - Manas
- C) Göç - Oğuz Kağan - Battal Gazi - Bozkurt
- D) Attila - Bozkurt - İlyada - Ergenekon
- E) Göç - Oğuz Kağan - Danişmentname - Şu

7. ----- bir gece baskınında yenik düşen Türklerden bir grubun, çevresi kayalıklarla çevrili bir dağın ardındaki bir vadiye sığınmalarını, daha sonra da demir madeninden oluşmuş dağı eritip bir kurdun yol göstermesiyle buradan çıkışlarını ve tekrar eski dirlik düzenlerini sağlayışlarını anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Cengiz Han Destanı
- B) Oğuz Kağan Destanı
- C) Bozkurt Destanı
- D) Ergenekon Destanı
- E) Türeyiş Destanı

1. Aşağıdakilerin hangisinde yazar-eser eşleştirmesinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Nazım Hikmet - Kuvayı Milliye Destanı
- B) Mehmet Akif Ersoy - Çanakkale Şehitleri Destanı
- C) Ziya Gökalp - Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı
- D) Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu - Malazgirt Destanı
- E) Kayıkçı Kul Mustafa - Genç Osman Destanı

2. Uygur hükümdarı Çinlilerle savaşmamak için Çin prensesiyle evlenmek ister. Çinliler prensese karşılık olarak Uygur ülkesinde kutsal sayılan kutlu taşı isterler. Bu taşın gitmesiyle ülkede kıtlık, yokluk ve felaketler baş gösterir. Kırgızların da baskısıyla Doğu Türkistan'da Beş Balık denen yere gelerek buraya yerleşirler. Destanda vatanın hiçbir parçasının hiçbir zaman düşmana verilmemesi gerektiği vurgulanır.

Yukarıdaki parçada özeti verilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaratılış Destanı
- B) Şu Destanı
- C) Alp Er Tunga Destanı
- D) Türeyiş Destanı
- E) Göç Destanı

3. Herhangi bir yer veya kişi hakkında toplum tarafından oluşturulan, içinde masalımsı unsurlar da barındıran bir nesir türüdür. Tabiatüstü özellikler gösteren kişilerin hayatlarının ve olayların anlatıldığı hikâyelerdir. Bu tür ile masallar arasında uygunluk vardır. İki türde de olağanüstü olaylar işlenir. Yalnız bu tür daha inandırıcıdır. Bu yönüyle hikâye ve destana yaklaşır.

Yukarıda sözü edilen nesir türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman
- B) Fabl
- C) Efsane
- D) Destan
- E) Anı

4. Ay Kağan'ın yüzü gül, ağzı ateş, gözleri ela, saçları ve kaşları kara, perilerden daha güzel bir erkek evladı oldu. Bu çocuk annesinden ilk sütü emdikten sonra konuştu ve çiğ et, çorba ve kıymız istedi. Kırk gün sonra büyüdü ve yürüdü. Ayakları öküz ayağı, beli kurt beli, omuzları samur omzu, göğsü ayı göğsü gibiydi. At sürüleri güder avlanırdı. Oğuz'un yaşadığı yerde çok büyük bir orman vardı. Bu ormanda çok büyük ve güçlü bir gergedan yaşıyordu. Bir canavar gibi olan bu gergedan at sürülerini ve insanları yiyordu. Oğuz cesur bir adamdı ve gergedanı avlamaya karar verdi.

Oğuz Kağan Destanı'ndan alınan yukarıdaki parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılmaz?

- A) Türklerin sosyal yaşamına
- B) Benzetmelerde doğadan yararlanıldığına
- C) Olağanüstülüklerin görüldüğüne
- D) Göktanrı inancının var olduğuna
- E) Kahramanlık ve cesaretin ön plana çıkarıldığına

5. Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi,
Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya
Kaç donanmayla sarılmış ufacak bir karaya.

Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde -gösterdiği vahşetle- "Bu bir Avrupalı!"
Dedirir: Yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi yâhud kafesi!

...
Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;
Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.

Bu dizelerde vurgulanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Barış
- B) Medeniyet
- C) İnsan sevgisi
- D) Bağımsızlık
- E) İslam inancı

1. Aşağıda verilen yazarlardan hangisi dünya edebiyatında roman türünün ilk örneği kabul edilen eseri yazmıştır?

- A) Victor Hugo B) Cervantes C) Rebelais
D) Dostoyevski E) Boccacio

2. Roman türüyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Destan türünün hem içerik hem de üslup bakımından yaşadığı değişim neticesinde ortaya çıkan bir türdür.
B) Olay örgüsü seçilmiş bir anlatıcı tarafından nakledilir.
C) Roman türünün ilk örneği günümüz romanlarından çeşitli açılardan farklıdır.
D) Romanda anlatılan olayların yaşanabilir özellik taşıması gerekir.
E) Türk edebiyatında roman türü Avrupa ile eş zamanlı gelişmiştir.

3. Hemşire Gudule 16 yıl önce bir kız çocuğu dünyaya getirir. Çingeneler bu çocuğu beşiğinden çalarlar ve yerine de bir başka bebek bırakırlar. Bıraktıkları bebek anlatılmayacak derecede çirkin ve de kambur bir bebek olan Kuasimodo'dur. Hemşire Gudule onu bir kilisenin kapısına bırakır. O günden sonra Kuasimodo'yu Başrahip Frollo büyütür. Kuasimodo, Frollo'ya bir köpeğin sahibine sadık olduğu kadar sadıktır, insandan çok bir maymunu andıran uzun kolları; eğri, girintili çıkıntılı burnu, kambur bir sırtı vardır. Ayrıca gözlerinden biri iri bir yumrunun altında kaybolmuş gibidir. Kuasimodo bugün 20 yaşındadır.

Victor Hugo'nun yazdığı Notre Dame'ın Kamburu adlı romandan alınan yukarıdaki parçanın hangi edebi akımı örneklediği söylenebilir?

- A) Klasisizm B) Modernizm C) Realizm
D) Natüralizm E) Romantizm

4. Modern romanın dünya edebiyatındaki ilk örneği ve bu eserin yazarı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Sefiller - Victor Hugo
B) Don Kişot - Cervantes
C) Babalar ve Oğullar - Turgenyev
D) Savaş ve Barış - Tolstoy
E) Suç ve Ceza - Dostoyevski

5. Günümüzde çok gelişmiş ve derinlikli bir edebî tür hâline gelmiş olan roman, 15. yüzyılda Fransa'da ortaya çıkmıştır. 17. yüzyılda kaleme alınan ----- adlı eseri, roman türünün ilk başarılı örneği kabul edilir.

Bu parça aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanırsa doğru bir bilgi verilmiş olur?

- A) Daniel Defoe'nun (Danyel Döfo) "Robenson Cruze (Robinson Kruzo)
B) Miguel de Cervantes'in (Migel de Sörvantes) Don Kişot
C) Jonathan Swift'in (Canıtın Svift) Guliver'in Gezileri
D) Stendhal'ın (Stendal) Kırmızı ve Siyahı
E) Charles Dickens'in (Çarls Dikins) İki Şehrin Hikâyesi

6. Dünya edebiyatında köklü bir geçmişi olan roman türünün en önemli eserleri arasında; Fransız yazarlar ----- "Vadideki Zambak"ı ile ----- "Madam Bovary"si, Rus romancılar ----- "Savaş ve Barış"ı ile ----- "Suç ve Ceza" adlı eserleri bu türün önde gelen örnekleri arasında yer alır.

Bu parçada boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Balzac'ın B) Flaubert'in C) Tolstoy'un
D) Dostoyevski'nin E) Gonçarov'un

1. Aşağıda verilen eserlerden hangisi Tanzimat Dönemi romanları arasında gösterilemez?

- A) İntibah B) Sergüzeşt C) Cezmi
D) Yaban E) Zehra

2. Ahmet Mithat Efendi'nin alafrangalık meraklısı, Batı hayranı, yarım yamalak öğrenim görmüş bir kişiyle Doğu kültürünü özümsemiş, çalışkan bir kişiyi anlattığı, romanın sonunda da okuyuculara hayat dersi verdiği eleştirel romanıdır.

Bu parçada sözü edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Henüz On Yedi Yaşında
B) Araba Sevdası
C) Hasan Mellah
D) Dünyaya İkinci Geliş
E) Felatun Bey ile Rakım Efendi

3. Aşağıdakilerin hangisi Tanzimat edebiyatında roman anlayışının özelliklerinden değildir?

- A) İlk dönem sanatçıları halka seslenme amacıyla dilde sadeleşmeyi savunmuştur.
B) İkinci dönem yapıtlarında realizm ve natüralizmin etkisi belirgindir.
C) Yazarlar yazdıkları eserlerde kendi kişiliklerini gizlemişlerdir.
D) Romanlarda günlük yaşamdan veya tarihten konulara yer verilmiştir.
E) Bu dönemde çok sayıda roman çevirisi de yapılmıştır.

4. Tanzimat romanı ile ilgili olarak aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Kişiler tek yönlüdür; iyiler ödüllendirilir, kötüler cezalandırılır.
B) Roman tekniği bakımından kusurludur.
C) Tesadüflere ve uzun betimlemelere yer verilir.
D) Konular Anadolu halkının günlük yaşamından seçilir.
E) Zaman zaman romanın akışı durdurularak okuyucuya bilgi verilir.

5. Aşağıda verilen özelliklerden hangisine Tanzimat romanında rastlanmaz?

- A) Konular genellikle günlük hayattan ya da tarihten alınır.
B) Cariyelik uygulamasını ve alafrangalık özentisini işler.
C) Kişiler genellikle tek yönlü ele alınır, iyiler mükâfatlandırılırken kötüler cezalandırılır.
D) Olayların akışında rastlantılara çok yer verilir.
E) Romanın içinde bilgi ve öğüt vermekten kaçınılır.

6. Tanzimat romanının genel özellikleriyle ilgili olarak;

- I. Duygusal ve acıklı konulara yer verilmiştir.
II. Roman türünün ilk örnekleri oldukları için çeşitli eksiklikler görülür.
III. Karakterler iyi ve kötü olarak ayrılır ve herhangi bir değişim yaşamazlar.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Tanzimat Dönemi Türk edebiyatında roman ile ilgili olarak;

- I. Dönemin yazarları roman türüyle yeni tanıştıkları için eserlerde teknik kusurlar görülür.
II. Edebiyatımızda roman türünün ilk örneği Taaşşuk u Talat ve Fitnat adlı eserdir.
III. Nabizade Nazım'ın Batı'ya dönük yaşam tarzının yol açabileceği olumsuzluklar konusunda bir uyarı amacı taşıyan "Karabibik" adlı romanında natüralizmin izleri görülür.
IV. Recaizade Mahmut Ekrem'in "Araba Sevdası" adlı romanı edebiyatımızda ilk gerçekçi roman örneğidir.
V. Batılılaşma sürecinde Fransa ile gerçekleştirilen sosyal, siyasi ve kültürel ilişkiler Tanzimat romanında da etkisini göstermiştir.

numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Meddahın özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatma becerisine sahip olmalıdır.
- B) Ağızları, şiveleri, hayvanların ve cansız nesnelere seslerini taklit edebilmelidir.
- C) Kalıplaşmış sözlere yer vermemelidir.
- D) Dinleyicilerin dikkatini kendine çekebilmelidir.
- E) Jest ve mimiklerini etkili kullanabilmelidir.

2. Orta oyununun oynandığı yuvarlak ya da oval alana ----- denir. Oyunun dekoru; ----- denilen bezsiz paravandan ve ----- denilen iki katlı bir kafesten oluşur.

Parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) yeni dünya - dekor - palanga
- B) dükkân - palanga - yeni dünya
- C) palanga - yeni dünya - dükkân
- D) dekor - perde - yeni dünya
- E) yeni dünya - palanga - dükkân

3. Aşağıda verilen ifadelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) Orta oyunundaki Kavuklu karakteri, gölge oyunundaki Hacivat'ın karşılığıdır.
- B) Meddahın asa ve mendil olmak üzere iki aksesuarı vardır.
- C) Orta oyununda oyun alanına ilk olarak Pişekar gelir ve seyirciyi selamlar.
- D) Köy seyirlik oyunlarında temel amaç güldürüdür.
- E) Orta oyununun bazı bölümlerinde kalıplaşmış ifadeler yer verilir.

- 4. Oyunun başlangıç bölümüdür. Perdeye görüntü verilmeden önce müzik başlar. Sonra göstermelik adı verilen ağaç, çiçek, gemi gibi süslerden oluşan konuyla ilgili bir görüntü verilir; ardından nâreke denilen kamıştan yapılmış bir düdüğün sesi (nareke zırlıtısı) ile bu görüntü kaldırılır. Sonunda Hacivat, müzik eşliğinde bir semai okuyarak perdeye girer "Of ... hay Haak!" diyerek perde gazeline başlar.**

Yukarıda verilen bilgiler gölge oyununun bölümlerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Bitiş
- B) Dua
- C) Fasıl
- D) Mukaddime
- E) Muhavere

5. Gölge oyununda yer alan aşağıdaki karakterlerle bu karakterlerin oyundaki özellikleri hangi seçenekte yanlış eşleştirilmiştir?

- A) Çelebi → Genç, züppe, mirasyedi
- B) Zenne → Kadın
- C) Tuzsuz Deli Bekir → Sarhoş, zorba
- D) Bebe Ruhi → Akıllı, bilge
- E) Tiryaki → Afyon bağımlısı

6.

- I. Hacivat az çok mürekkep yalamış aydın tipini temsil ederken Karagöz okumamış halk kesimini temsil eder.
- II. Oyunlar tamamen doğaçlamaya dayanır, kalıplaşmış sözlere yer verilmez.
- III. Oyunun belirli yerlerinde basit düzeyde de olsa müzikten yararlanır.

Gölge oyunu ile ilgili verilen numaralanmış ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Geleneksel Türk tiyatrosuyla ilgili aşağıda verilen yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Usta-çırak ilişkisi içinde gelecek nesillere aktarılmıştır.
- B) Osmanlı Dönemi'nde Bursa, İstanbul, Edirne gibi şehirlerde gelişmiştir.
- C) Yalnızca yılın belirli dönemlerinde oynanır.
- D) Doğaçlamaya dayanır.
- E) Mizah unsurları yanlış anlamalara ve taklide dayalıdır.

2. Aşağıdakilerin hangisinde Karagöz oyununun bölümleri sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Serim - düğüm - çözüm - dua
- B) Mukaddime - muhavere - fasıl - bitiş
- C) Muhavere - fasıl - mukaddime - bitiş
- D) Fasıl - muhavere - mukaddime - son söz
- E) İlk söz - asıl konu - özür - son söz

3. Gölge oyununda Hacivat'ın "Yıktın perdeyi eyledin viran. Varayım sahibine haber vereyim heman."; Karagöz'ün ise "Her ne kadar sürç-i lisan ettikse affola." dediği bölüm aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitiş
- B) Dua
- C) Fasıl
- D) Mukaddime
- E) Muhavere

4. Karagöz oyununda perdeye yansıtılan görüntülere -----, oyunu oynatan kişiye ----- denir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) fasıl - hayalî
- B) muhavere - tasvir
- C) hayalî - gölge
- D) hayalbaz - mukaddime
- E) tasvir - hayalî

5. Geleneksel seyirlik oyunlarının hemen hepsinin çıkış noktası komedidir. Bu tiyatrolar daha çok taklit, güldürü, dans ve söz hünerlerine dayanır. Eğitcilik yönü de olmakla beraber, eğlendirme yönü daha ağır basar. Türk halkının yaşayış biçimini ve kültürünü yansıtan bu oyunlar, zaman ve çevre faktörüne bağlı olarak biçim ve öz bakımından değişikliklere uğramasına rağmen günümüze kadar gelmiştir. Batı tarzındaki tiyatro türü yaygınlaşmaya kadar Türk halkının seyirlik oyun ihtiyacını halk tiyatrosu (geleneksel tiyatro türleri) karşılamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi parçada bahsedilen "Geleneksel Tiyatro Türleri" başlığı altında değerlendirilemez?

- A) Orta oyunu
- B) Kukla
- C) Dram
- D) Meddah
- E) Karagöz

6. (Hacivat, semai okuyarak gelir.)

Ah benim afet-i cihanım aman, aman
Ah yoluna feda bu canım aman, aman
Ah dili dost, kalbi düşmanım aman, aman
...

Hacivat — Of, hay Hak. Gelirse karşıma, o söylese ben dinlesem, haddim olmayarak bendeniz söylesem o dinlese.

Karagöz — (Penceresinden) Şu Hacivat da benim oğlanın burnunu yese. (Çekilir)

Hacivat — Yâr bana bir eğlence medet. Aman bana bir eğlence medet.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karagöz oyununun giriş (mukaddime) bölümünden alınmıştır.
- B) Karagöz oyununun fasıl bölümünden alınmıştır.
- C) Karagöz oyununun muhavere (karşılıklı konuşma) bölümünden alınmıştır.
- D) Karagöz oyununun asıl olay bölümünden alınmıştır.
- E) Karagöz oyununun bitiş bölümünden alınmıştır.

1. (I) Anı türündeki metinler her zaman III. şahıslı anlatımla kaleme alınır. (II) Bu metinler yazan kişinin unutulmasını istemediği olayları kalıcı hale getirir. (III) Yaşanmış olanı konu aldığından fiil çekimlerinde daha çok geçmiş zaman kip ekleri kullanılır. (IV) İnanırcılık ve gerçeklik ön plana alınır. (V) Dil ve anlatımda anlaşılır olma önemsenir.

Anı ile ilgili yukarıdaki parçada yer alan numaralanmış ifadelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Türk edebiyatında anı türünün ilk örneği kabul edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dede Korkut Hikâyeleri
B) Mecalisü'n Nefais
C) Babürname
D) Seyahatname
E) Şecere-i Türki

3. Bir yanı sarayın gerici ve geleneksel eğilimleriyle evhamlı siyasetine uzanan, diğer yanı ülkede eskiliğe, medrese anlayışına, Arap ve İran etkisindeki şiirlere bağlı ne kadar eleman varsa -ki çok sınırlı bir azınlığa rağmen büyük bir çoğunluktu- onu kucaklayan, sırtını da Sirkeci'deki Ebussuut Caddesi'nin bir yazı fabrikasına yani Ahmet Mithat'ın çıkardığı Tercüman-ı Hakikat'e dayayan bu güç, öyle bir etkinlik kazanmıştı ki Tanzimat edebiyatının ve Batı sanatını savunanların İstanbul'da tek temsilcisi olan Recaizade Ekrem Bey'i üstelik Galatasaray Lisesi ve Mekteb-i Mülkiyedeki mesleğinden de attırarak okul kürsülerinde onun yerine geçmişti.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Birinci şahıslı anlatım kullanılmıştır.
C) Yaşanmış olan bir durum anlatılmıştır.
D) Devrin edebî çekişmelerinden bahsedilmektedir.
E) Açık, sade bir anlatımı vardır.

4. Yazarların en çok tercih ettiği türlerden biri olan ----- konu sınırlaması olmayan ve az da olsa üsluba özen gösterilen bir türdür. Kişinin yaşamında önemli olan olayların üzerinden zaman geçtikten sonra kaleme alınması hem yazan hem de okuyan açısından çok önemlidir. Bu nedenle özellikle de sanatçıların bu türde yazdıkları metinlerden edebi bir tat almak mümkündür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) günlük B) anı C) mektup
D) sohbet E) biyografi

5. Aşağıdakilerin hangisi anı türünün özelliklerinden biri değildir?

- A) Sanatsal metinlerden olduğu için öznellik baskındır.
B) Bir kişinin hayatı boyunca başından geçen veya tanık olduğu önemli olaylar, tanıdığı kişiler üzerine kaleme alınır.
C) İçtenlik ve gerçeklik üzerine temellenir.
D) Anı, gelecek nesillere uyarıda bulunup öğüt vermek ihtiyacından doğmuştur.
E) Anılarda zaman zaman belgelerden ve fotoğraflardan yararlanılabilir.

6. Bundan sonra garip, anlatılması güç, renkli bir hayat başlamıştı. Günler korkunç bir hızla akıp gidiyordu. Büyükbabamın evinde herkesin birbirine duyduğu kin bir sis bulutu gibi evin içini kaplamış, hatta çocukları bile sarmıştı. Büyükanemin anlattıklarından anlamıştım ki annemin beklenmedik dönüşü dayılarımın mal paylaşma arzularını daha da kızıştırmıştı. Annemin de kendi payını isteyeceğinden şüpheleniyorlardı.

Yukarıdaki parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günlük B) Anı C) Söyleşi
D) Otobiyografi E) Biyografi

1. Tanzimat Dönemi'nde kaleme alınan aşağıdaki eserlerden hangisinin türü anıdır?

- A) Şair Evlenmesi B) Sahra C) Rüya
D) Defter-i Amal E) Sergüzeşt

2. Servetifünün edebiyatında hatıra türündeki diğer eserler arasında Mehmet Rauf'un bu eseri de yer almaktadır. Bu eser, Mehmet Rauf'un farklı yayın organlarında çıkan yazılarından oluşmuştur. Kitapta sonradan farklı dergilerde çıkmış ve yazarın hayatına ışık tutan hatıra niteliğindeki bazı yazılara, bir de mülakata yer verilmiştir.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyasal Anılar
B) Edebî Hatıralar
C) Bir Acı Hikaye
D) Matbuat Hatıralarım
E) Hatıralar

3. Yazarın, edebî nitelik ve kaygı taşımayan tek eseridir. Sanatçı, bu kitabını ömrünün son yıllarında uğradığı, gerçekten çok talihsiz ve çok büyük bir matem üzerine, o matem dinmez acısı ile yazmıştır. Eserde, intihar eden oğlu Halil Vedat için çektiği acıları dile getirmiştir. Bu kitabın ön sözünde yazar, katlanılması imkânsız denebilecek ıstıraplarını haykırmak, biraz olsun nefes alabilmek amacıyla bu eseri kaleme aldığını açıklamıştır. Yazar, eseri yazdığı sıralarda yayınlamayı hiç düşünmemiş olduğu hâlde, aradan dört beş yıl geçtikten sonra kitap, yakın dostlarının ve akrabalarının rica ve ısrarları sonucu basıma sunulmuştur. Kendisinin ölümü de bundan üç yıl sonradır.

Parçada tanıtılan eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Cahit Yalçın - Edebiyat Anıları
B) Mehmet Rauf - Bir Aşkın Tarihi
C) Ahmet İhsan Tokgöz - Avrupa'da Neler Gördüm
D) Tevfik Fikret - Haluk'un Defteri
E) Halit Ziya Uşaklıgil - Bir Acı Hikâye

4. Servetifünün dergisinin sahibi Ahmet İhsan Tokgöz'ün 1888 ile 1914 dönemine ait anılarını içerdiği kitapta hem dönemin edebiyat ve gazetecilik çevrelerinin kulisine hem de II. Abdülhamit devrinde basın üzerindeki baskılara, sansüre, Meşrutiyet'in ilanından sonraki politik ortama, dönemin önemli olaylarına ilişkin bilgilere ve Ahmet Mithat Efendi, Tevfik Fikret, Recaizade Mahmut Ekrem ve daha niceleri hakkında anekdotlara yer verilmektedir.

Bu parçada bahsedilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Matbuat Hatıralarım B) Bir Ömür Boyunca
C) Zoraki Diplomat D) Üç Nesil Üç Hayat
E) Avrupa'da Neler Gördüm

5. Anı türü Türk edebiyatında Batılılaşma ile görülen türlerden biri değildir. Divan edebiyatında da bu türün örnekleri vardır ancak Batı'da olduğu gibi, bir "edebiyat çevresi" ve "edebiyat geçmişi" olması, Tanzimat'la başlamıştır. Bu tür, Tanzimat'tan sonra çok sevilmiş ve pek çok örneği verilmiştir.

Buna göre aşağıda verilen eserlerden hangisinin anı türünde kaleme alındığı söylenemez?

- A) Kırk Yıl B) Çankaya
C) Tiryaki Sözleri D) Politikada 45 Yıl
E) Türk'ün Ateşle İmtihanı

6. Bireyin hayatının belirli bir dönemine ışık tutan anılar aynı zamanda bazı toplumsal ve tarihi olayların da daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir. Bu nedenle anılar her ne kadar kişisel hayatı konu alan metinlerden olsa da toplum yaşamı ve yakın geçmişe ait bazı olayları anlamada ve açıklığa kavuşturmada oldukça önemlidir.

Buna göre aşağıda verilen eserlerden hangisi yukarıda sözü edilen türü örneklemez?

- A) Yılanlı Kuyudan
B) Atatürk'ün Bana Anlattıkları
C) Türk'ün Ateşle İmtihanı
D) Ölür ise Tenler Ölür Canlar Ölesi Değil
E) Beş Şehir

1. Habercilik terimleriyle ilgili;

- I. Çarpıcı ve dikkat çeken haber
- II. Uydurma haberler
- III. Haberi derleyen ve yayan kuruluş
- IV. Gazetenin ilk sayfasındaki iri puntolu başlık

numaralandırılmış açıklamalarla aşağıdaki terimler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Sürmanşet
- B) Sansasyonel
- C) Ajans
- D) Asparagas
- E) Manşet

2. Haber yazılarının özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Gerçekleri yansıtması
- B) Öznel olması
- C) Kaynak belirtilmesi
- D) Açık olması
- E) İlginç olması

- 3.** Haberci, araştırmacı bir biçimde koşturmalı. Nerede ne olmuş her şeyden bilgi sahibi olmalı. Her şeyden bilgi sahibi olurken verdiği haberlerde farklılık ortaya çıkmamalı. Olağan, her an karşılaşılabileceğimiz haberlerdense farklılık ortaya çıkaracak haberler bulmaya çalışmalıdır. Trafikte yaşanan kazalar yurdumuzda çok sık yaşanır ve haber değeri pek taşımaz. Bunun için haber oluşturma ehemmiyeti çok zayıftır. Ama freni boşalan beton mikserinin bir mağazaya çarpması hatta mağazanın ortasına kadar girmesi, ehemmiyeti fazla bir haber olur.

Bu parçada haber yazısının hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Popüler olması
- B) Tarafsız olması
- C) Tüm kesimleri ilgilendirmesi
- D) Güncel olması
- E) İlginç olması

- 4.** Teknoloji sayesinde iletişim araçlarının çeşitliliği artmıştır. Günümüzde görsel, işitsel, hem görsel hem de işitsel birçok iletişim aracı çok yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Geleneksel iletişim araçları yanında kitle iletişim araçlarının çeşitliliğinin artması "-----" kavramını ortaya çıkarmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) iletişim
- B) haberleşme
- C) medya
- D) etkileşim
- E) telekomünikasyon

5.

- I. Basın veya yayın organlarına haber toplayan, bu haberleri bildiren veya yazan kişi. (muhabir)
- II. Gazete, dergi, kitap vb. yazılı kaynaklarda sayfanın yukarıdan aşağıya doğru ayrılmış olduğu dar bölümlerden her biri. (sütun)
- III. Başka bir kaynaktan elde edilen bir yazının gazetede hiç değişiklik yapılmadan yayımlanması. (tekzip)

Yukarıda verilen açıklamalardan hangisi yay araçları içindeki terimle uyuşmamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

- 6.** İngiltere'de 20 yıl önce yaşadığı trafik kazasında çok ağır yaralanan ve kendisine bir daha asla konuşamayacağı söylenen İngiliz Christopher Gardener konuşma yetisine 3 papağanı sayesinde tekrar ulaştıncaya yaşamının devamını papağanlarla sürdürmeye başladı.

Bu haber metniyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğru, tarafsız habercilik anlayışına uygun hazırlanmıştır.
- B) Haberi yapan kişinin kişisel yorumlarına yer verilmiştir.
- C) Anlatım; açık, net ve anlaşılır bir biçimde yapılmıştır.
- D) 5N 1K sorularına cevap verebilecek özelliktedir.
- E) Haber metni, dikkat çekici haberler kapsamında değerlendirilebilir.

1. Geçmişe baktığımızda toplumumuzda basın süreci 1 Kasım 1831'de çıkan ilk resmi gazete olan ----- ile başlar. II. Mahmut Dönemi'nde yayınlanmaya başlanan bu gazete, devlet yöneticileri ve aydınlar başta olmak üzere gelişen durumlar hakkında yurttaşları bilgilendirmek için çıkarılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Takvim-i Vakayi
B) Tercüman-ı Ahval
C) Tasvir-i Efkâr
D) Ceride-i Havadis
E) Tercüman-ı Hakikat

2. Toplumunu ilgilendiren, yurt içindeki ve dışındaki birçok gelişmeyi ilgi çekici bir manşetle kısa fakat açıklayıcı bir şekilde okura sunan yazılardır.

Bu cümlede aşağıdakilerin hangisi tanımlanmıştır?

- A) Anı
B) Roman
C) Haber yazısı
D) Gezi yazısı
E) Destan

3. **Aşağıdakilerden hangisi genel ağ haberlerinin özellikleri arasında yer almaz?**

- A) Genel ağ haberlerinde bir haber istendiği anda düzeltilir, okurun katkılarıyla yeniden yapılandırılabilir.
B) İnteraktif yayıncılık dediğimiz yayın anlayışında, yanlış yapılan habere müdahale edilebilir, uyarılarda bulunulabilir ve haberin düzeltilmesine katkı sağlanabilir.
C) Genel ağ haberleri anlık bilgi akışına göre biçimlendiğinden gazete haberlerine göre daha ilginçtir.
D) İnternetin ortaya çıkışıyla birlikte insanlar artık günlük değil anlık yenilenen gazeteler okumaktadırlar.
E) Okuyucular, arşivlerde kayıtlı bulunan birçok bilgiye ve habere anında ulaşabilmektedir.

4. **Haber yazılarının özellikleri arasında;**

- I. Güncel, sıradan ve doğru olma
II. Kolay anlaşılır bir üslupla ifade edilme
III. Haber başlıkları ve bu başlıkların haber metniyle uyumunu gözetme
IV. Okuyucuları tatmin edecek bilgileri içermesi
V. Haberin özgünlüğünü ve öznelliğini sağlama

numaralandırılmış yargılardan hangileri sayılamaz?

- A) I ve III
B) I ve V
C) II ve III
D) II ve IV
E) IV ve V

5. **Haber iletim sistemlerini bütünleştirerek yazı, ses ve hareketli görüntüleri aynı ortam üzerinde ve eş zamanlı olarak kullanıcılarına sunan habercilik türü aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Geleneksel gazeteler
B) Dergi haberleri
C) Radyo haberleri
D) Genel ağ haberleri
E) Resmi haberler

6. **Haber yazılarının özellikleri arasında;**

- I. Geniş bir okur kitlesini ilgilendiren konular seçilir.
II. Sıradanlığın dışına çıkmaya çalışılır.
III. Haber yazılarında olay, bireysel değerlendirmelere yer verilerek aktarılır.
IV. Etkisinin fazla olması amacıyla bir an önce yayımlanır.
V. Açıklayıcı, öyküleyici ve söyleşmeye bağlı anlatım türleri kullanılır.

yargılarından hangisi yer almaz?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

1. Aşağıda verilen terimlerden hangisi gezi yazılarıyla ilgili değildir?

- A) Özgünlük B) Gözlem C) Çok yönlülük
D) Öğreticilik E) Düş gücü

2. Aşağıda verilen eserlerden hangisinin gezi yazısı türünde olduğu söylenemez?

- A) Kitab-ı Bahriye
B) Mir'atü'l Memalik
C) Seyahatname
D) Hüsn ü Aşk
E) Cihannüma

3. Gezi yazılarıyla ilgili olarak aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Gezilip görülen yerlerin tüm özellikleri değil, ilgi çekiçi yönleri üzerinde durulur.
B) Gezi yazıları çeşitli bilimlerin başvurduğu önemli bir kaynaktır.
C) Gezi yazıları okurun ilgisini canlı tutacak bir üslupla kaleme alınmalıdır.
D) Gezi yazıları, yazarın izlenimlerinden bağımsız olmalıdır.
E) Gezi yazıları gerektiği kadar ayrıntı içermelidir.

4.

- I. Değişik uygarlıkların ya da kültürlerin birbirini tanımasına yardımcı olmak
II. Okuyucuların bilme, öğrenme ihtiyacını karşılamak
III. Okuyucuların ilgisini çekecek fantastik bir kurgu oluşturmak

Yukarıdakilerden hangileri gezi yazılarının amaçları arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. Gezilen yerlerin detaylı bir biçimde anlatılması Türk edebiyatında çok eski bir gelenektir. Divan edebiyatında ----- adıyla bilinen gezi yazıları edebiyatımızın yanında tarih, coğrafya ve halk bilimi için de önemli ve zengin bir hazinedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) tezkire B) anı C) seyahatname
D) hikâye E) mesnevi

6. Aşağıdakilerden hangisi Türk edebiyatının gezi yazarlarından biri değildir?

- A) Piri Reis
B) Seydi Ali Reis
C) Katip Çelebi
D) İbn-i Batuta
E) Evliya Çelebi

7. Hargûş şehri, yani Tavşanlı Kalesi 783 [1381] tarihinde Germiyanoğlu fethidir. Daha sonra Germiyanoğlu kızını Bayezid Han oğlu Şehzâde Mehmed Han'a verince bu güzel kıızıyla birlikte düğün çeyizi olarak Osmanoğlu'na anahtarlarını teslim etti. Kütahya sınırında 150 akçe kazadır ve 70 parça köydür. Paşa tarafından hâss-ı hümâyûn hâkimidir. Kalesi, Rum keferesi yapısı gayet sağlam ve kârgir yapıdır ama iç el olmak ile dizdarı ve neferleri yoktur. Şehir bu kale eteğinde bağlı bahçeli akarsulu havadar şehirdir. Ovalarında ve ağaçlık köylerinde tavşanı pek çok olduğundan Tavşanlı adıyla meşhur olmuş mamur bir kasabadır. 6 mahalle ve 6 mihraptır. Bunlardan çarşı içinde bazı camiler mamurdur. Hanları, hamamları sıbyan mektebi ve küçük çarşısı vardır ama bedesteni, imareti ve medreseleri yoktur.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yalnızca tarihi bilgiler içermektedir.
B) Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.
C) Araştırmacılara kaynak olma özelliği taşır.
D) Anlatım üçüncü kişi ağzından yapılmıştır.
E) Sade ve anlaşılır bir üslup kullanılmıştır.

1. Gezi yazılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bir eserin objektif bir biçimde değerlendirildiği yazılardır.
- B) Yaşananların günü gününe yazıldığı bireysel yazılardır.
- C) Toplum yakından ilgilendiren güncel olayların tartışıldığı yazılardır.
- D) Popüler kişilerin hayatlarının başkası tarafından anlatıldığı metinlerdir.
- E) Gezilip görülen yerlerin özelliklerinin anlatıldığı yazılardır.

2.

- I. Reşat Nuri Güntekin - Anadolu Notları
- II. Falih Rıfkı Atay - Denizaşırı
- III. Attilâ İlhan - Abbas Yolcu
- IV. Ahmet Haşim - Avrupa Mektupları
- V. Cenap Şahabettin - Hac Yolunda

Yukarıdaki numaralanmış yerlerin hangisinde yazar-eser eşleştirmesi yanlış yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Sabahleyin erkenden, henüz ayak değmemiş yollardan çok kez de bataklıklardan geçerek biçimleri güzel birkaç dağa doğru gidiyorduk. Derelerden de küçük sular içinden Nil atları gibi öküzlerin kan kırmızısı yabanıl gözleri içine bakabildiğimiz yere geldik. Ülke gitgide düzleşiyor, çirkinleşiyordu. Sonunda kayaların mı yoksa yıkıntıların mı arasından geçtiğimizi kestiremeden uzakta gördüğümüz uzunlamasına dört köşe kitlelerin, aynı zamanda göz kamaştırıcı bir kentin tapınak ya da anıt kalıntısı olduğunu kavradık.

Yukarıdaki parça aşağıdaki türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Anı B) Roman C) Sohbet
- D) Gezi yazısı E) Otobiyografi

4. Aşağıdakilerden hangisi Falih Rıfkı Atay'ın gezi yazısı türünde kaleme aldığı eserler arasında sayılamaz?

- A) Denizaşırı B) Yolcu Defteri
- C) Ateş ve Güneş D) Tuna Kıyıları
- E) Taymis Kıyıları

5. Aracımız yola çıkmak üzere. Güzel ve yorucu bir gün geçireceğiz gibi görünüyor. Fethi Ahmet Bey'in rehberliğinde Adıyaman'ı gezeceğiz ama önce Nemrut'a çıkacağız. Güneşin doğuşunu Nemrut'ta izleyeceğiz; bu, eşsiz bir an olacak benim için. Sonra da Malatya'ya geçip tam bir gün geçirmiş olacağız. Böyle anlarda yetmez sanılan sıradan bir gün, kocaman bir güne dönüşüyor.

Bu parça aşağıdaki türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Gezi yazısı B) Fıkra C) Deneme
- D) Makale E) Günlük

6. Kayaların içine kurulu manastır ve kiliselerin yer aldığı Erdemli Harabeleri, tarihsel geçmişe kısa bir yolculuğa çıkartacak mistik bir havayı içinde barındırmaktadır. Yapılan ince nüanslı restore çalışmaları neticesinde turizm alanında tanıtımları yapılan harabeler, günümüzde Kayseri'nin gezilecek noktaları arasında yer almaktadır. Kayseri tarihi için önemli olan bu bölgeyi ziyaret etmeden bölgeyi terk etmeyin.

Bu parçadan hareketle Erdemli Harabeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Tarihiyle önem arz ettiğine
- B) Mimarisiyle dikkat çektiğine
- C) Birçok farklı medeniyete ev sahipliği yaptığına
- D) Geçmişe tanıklık ettiğine
- E) Bulunduğu bölgenin görülmesi gereken yerlerinden biri olduğuna

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok. Matbaacılar Sitesi
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 20 33 Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0505 099 24 84
www.girisyyayinlari.com | girisyayinlari@gmail.com

